

CRITERIS DE CORRECCIÓ PAU 2026
VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA-II

1. Comprensió del text

Puntuació: 3 punts.

- a) 1 punt
- b) 1 punt
- c) 0,5
- d) 0,5 (a triar entre dues possibilitats de pregunta)

2. Anàlisi lingüística del text

Puntuació: 3 punts.

- a) 0,5 punts: 0,1 per ítem (a triar entre dues possibilitats de pregunta)
- b) 0,75 punt: 0,25 per ítem
- c) 0,75 punt: 0,25 per ítem
- d) 1 punt: 0,2 per ítem

3. Expressió i reflexió crítica

Puntuació: 4 punts

- a) 1 punt (a triar entre dues possibilitats de pregunta)
- b) 1 punt
- c) 2 punts

Tant en el primer apartat com en el tercer, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica. En aquests apartats s'aplicarà una rúbrica amb diferents tipus d'errades: per una banda, d'adequació i coherència; per altra banda, de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia. Les errades d'adequació i coherència es descomptaran sobre la puntuació específica de cada pregunta, mentre que les errades de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia descomptaran 0,1 per

errada (i com a màxim 2 punts en total) sobre la nota final de la prova. La repetició de faltes de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia no penalitzarà.

RÚBRICA DE CORRECCIÓ D'ERRADES LINGÜÍSTIQUES DE TOTA MENA PER A LA PROVA DE LES PAU-2026 de VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA-II

Aquest és un document orientatiu tant per al professorat que imparteix 2n de batxillerat i que orienta l'alumnat en la preparació de la prova PAU, com per al professorat de batxillerat i universitari que participe en les comissions correctores de les PAU de juny i juliol de 2025

a) ERRADES D'ADEQUACIÓ I COHERÈNCIA

a.1) ADEQUACIÓ.- Les errades d'adequació que es relacionen tot seguit incideixen negativament en la valoració de l'expressió dels mateixos continguts de les preguntes de Comprensió del text i Expressió i reflexió crítica. Si hi ha desajustaments entre el contingut que es demana i com ho diu i no aconsegueix l'objectiu comunicatiu i/o el registre és inadequat, és a dir, vulgar (d'entre -0'1 i -0,3)

(qui corregeix l'examen, quan considere que hi ha errades d'adequació, les haurà d'expressar explícitament per escrit en l'examen)

a.2) COHERÈNCIA.- Les errades de coherència que es relacionen tot seguit incideixen negativament en la valoració dels continguts de les preguntes de Comprensió del text i Expressió i reflexió crítica (qui corregeix l'examen les haurà d'expressar explícitament per escrit):

-Hi ha informació irrellevant (-0,1)

-Manca la progressió lògica (-0,1)

-El text no està ben organitzat (D'entre -0,1 i -0,2)

-L'explicació és confusa (d'entre -0,1 i -0,3)

-Hi ha contradiccions, repeticions d'idees i informació irrellevant (d'entre -01 i si hi ha ambigüitats (d'entre -01 i -0,3)

-Hi ha oracions inacabades (d'entre -0,1 i -0,3)

-El contingut està globalment desorganitzat i confús (d'entre -0'3 i -0,9)

**En cap cas una pregunta podrà ser qualificada amb una nota negativa, és a dir, inferior a zero (0) per més que l'examinand acumule moltes errades d'adequació i coherència.*

b) ERRADES DE COHESIÓ, MORFOSINTAXI, LÈXIC I ORTOGRAFIA

[Es corregiran des de l'inici del text de l'examen, estiguen les preguntes en l'ordre que estiguen. La mateixa errada no es podrà comptar dues vegades, però sí que és convenient marcar-la]

b.1) COHESIÓ I MORFOSINTAXI.- Les errades de cohesió que es relacionen tot seguit incideixen negativament en el conjunt d'errades total de l'examen, la suma dels descomptes per les quals, junt a les de lèxic i ortografia, no pot superar mai els 2 punts en el total de l'examen per la normativa de les PAU (qui corregeix l'examen les ha d'expressar per escrit en el mateix examen):

- Cada error de puntuació (-0,1)
- Cada error de construcció sintàctica (-0,1)
- Cada error pronominal i de relatiu (-0,1)
- Cada error d'ús verbal, preposicional i adverbial (-0,1)
- Cada error d'ús de perífrasi verbal (-0,1)
- Cada error de concordança (-0,1)
- Cada error d'interjecció i/o interrogació (-0,1)
- Altres errors de cohesió i morfosintaxi que considere el/la corrector/a i explicita per escrit (-0,1)

b.2) LÈXIC I ORTOGRAFIA.- Les errades de lèxic i ortografia que es relacionen tot seguit incideixen negativament en el conjunt d'errades total de l'examen, la suma dels descomptes per les quals, junt a les de cohesió i morfosintaxi, no pot superar mai els 2 punts en el total de l'examen per la normativa de les PAU (qui corregeix l'examen les ha de marcar i expressar per escrit la forma correcta):

- Cada errada de lèxic imprecís o erroni (-0,1)
- Cada errada de lèxic interferit per altres llengües com castellà, anglès, francès, etc. (-0,1)
- Cada errada ortogràfica (-0,1)
- Cada repetició lèxica innecessària (-0,1)
- Cada expressió que manifeste pobresa lèxica per la repetició freqüent d'una mateixa paraula (-0,1)

**En cap cas una pregunta podrà ser qualificada amb una nota negativa, és a dir, inferior a zero (0) per més que l'examinand acumule moltes errades de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia..*

SOBRE LA PROVA

1. Comprensió del text

Contesta les 4 preguntes. La (d) et permet elegir entre dues opcions: (d1) o (d2). En total podràs obtenir-ne 3 punts repartits de la següent manera: a) 1 punt; b) 1 punt; c) 0,5 punts i d) 0,5 punts (Total 3 punts).

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]

TEMA (puntuació recomanada: 0-0,5)

-El record dels lligams que vinculen l'autor del text, Estellés, als anys de descoberta i coneixement del filòleg Manuel Sanchis Guarner.

-Consideracions biogràfiques de V. A. Estellés al voltant de dos moments concrets marcats per la guerra civil: la lectura d'un dels llibres de Sanchis (*La llengua dels valencians*) i el coneixement posterior de l'autor.

-Record del professor Manuel Sanchis Guarner i evocació de determinats episodis familiars d'abans i després de la guerra civil que varen quedar gravats en la memòria d'Estellés.

PARTS BÀSIQUES DEL TEXT (puntuació recomanada: 0-0,5)

Es tracta d'un text narratiu amb elements explicatius i descriptius en primera persona confeccionat en forma de nota de dietari. Té quatre parts que es distribueixen de la següent manera:

1) Primera part: breu i introductòria, se centra en l'evocació de la lectura d'una obra de Manuel Sanchis Guarner (*La llengua dels valencians*, en concret) que l'autor va fer "abans de la guerra"; un llibre que l'estimulà i el deixà capficat, pensatiu [de la línia 1 a la línia 4]

2) Segona part: encara dins del primer paràgraf, l'autor evoca els anys anteriors a la guerra civil, un temps en què llegia les obres de Blasco Ibáñez, a qui l'avi de l'autor arribà a conèixer personalment a Burjassot. Una circumstància que li serveix per a recordar dues anècdotes familiars lligades a aquest municipi de l'Horta Nord: una d'agradable, la descoberta del text que redactà el seu avi amb "la seua declaració d'amor a la que seria la seua esposa"; i una altra de dramàtica, que el seu avi fou mort, "d'un tir d'escopeta", per un germanastre [de la línia 4 a la línia 14]

3) Tercera part: és breu i dona inici al segon paràgraf, quan l'autor evoca el moment en què, "ja acabada la guerra civil", conegué personalment Manuel Sanchis Guarner [de la línia 15 a la línia 17].

4) Quarta part: recorda que, aquell mateix any, s'inaugurà una exposició itinerant de l'Obra de Diccionari Català-Valencià-Balear a l'Ajuntament de València. Un acte que estigué encapçalat per Francesc de Borja Moll, director del diccionari, al qual, igual que a Sanchis Guarner, també conegué aquella nit; en els moments previs a la inauguració, s'entén, ja que el senyor Moll estava "tot nerviós, disposant els diversos blocs de l'exposició, seguint un ordre del qual ell solament tenia el fil" [de la línia 17 a la línia 24].

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió de 50 a 70 paraules. [1 punt]

RESPOSTA SEMIOBERTA

c) Identifica la tipologia textual del text i especifica'n, almenys, dos característiques presents en aquest text. [0,5 punts]

*Text narratiu amb elements explicativedescriptius (puntuació recomanada: 0-0,25)

*Característiques concretes: l'autor hi parla dels records familiars i personals que li evoca Manuel Sanchis Guarner. En conseqüència, el text es pot considerar com una mena de crònica memorialística d'episodis tant personals com col·lectius. Característiques: marcadors espacials i temporals ("abans de la guerra", "fa uns dies", "acabada la guerra civil", ...); abundància d'adjectius valoratius referits tant al físic com a l'actitud de les persones ("bo", "gran", "alt", "vella", "prima", "senzilla", "nerviós"...); lèxic amb marcada funció descriptiva ("amb excés", "mexicà", "autògraf", "inèdit", "sinistre", "llarguíssima", "itinerant", ...). (puntuació recomanada: per cada característica concreta 0,125 punts)

d) Tria una de les possibilitats següents: [0,5 punts]

d1) Busca en el text dos trets característics del registre lingüístic formal o informal. Copia'ls i comenta'ls breument.

FORMALS

Expressions com “per línia materna”, “potser amb excés”, “un cert macabrisme”, etc. (Tant important com la cita és que l'alumne explique per què la considera formal)

INFORMALS

Expressions com “em va deixar un maldecap”, “i altres coses d'aquestes”, “¡no cal dir-ho!”, “els pagaments i altres llets”, etc. (La cosa important és que diga per què)

(puntuació recomanada: 0,25 per cada resposta correcta; si dona més de dos respostes, només s'avaluen les dos primeres)

d2) Identifica els recursos expressius del text i destaca'n, almenys, dos adjectius qualificatius presents al text i a què o a qui es refereixen.

En el primer paràgraf, el text atorga un gran protagonisme als records familiars, en concret, als que van lligats a l'avi matern de l'autor, Manuel Estellés Sancho, “un home bo, gran, alt”; al qual arriba a través de l'evocació de dos escriptors: Sanchis Guarner, “que jo havia llegit”, i Blasco Ibáñez, “que jo llegia freqüentment”. En el segon paràgraf, es posa l'èmfasi en el patiment posterior a la guerra civil, “el temps sinistre de les execucions”, “la llarguíssima postguerra”. I també, en l'evocació d'un tercer escriptor: el senyor Moll, director de l'exposició de l'Obra del Diccionari Català-Valencià-Balear; i que, el dia que l'autor el va conèixer, estava “tot nerviós, disposant els diversos blocs de l'exposició, seguint un ordre del qual ell solament tenia el fil”. S'hi fa servir un lèxic precís, abundant i de matís descriptiu (“esfilagarsada”, “vella”, “prima”, “senzilla”...); repeticions (“Jo havia «llegit» (...) que jo havia llegit”, “potser amb excés, un excés que”, “en castellà, en un castellà”, “una exposició itinerant, i aquesta exposició itinerant”); metàfores (“locals plens de nit”, “un castellà de coll dur”)...

2. Anàlisi lingüística del text

Respon a les 4 preguntes (total 3 punts). La pregunta (a) et permet elegir entre (a1) o (a2). La pregunta (a) val 0,5 punts; les preguntes (b) i (c), 0,75 punts cada una; i la pregunta (d), 1 punt.

a) Respon a una de les dues preguntes següents sobre pronunciació. [0,5 punts]

a1) Indica la pronunciació dels elements subratllats, extrets del text (cada encert suma 0,1 punts; cada resposta errònia en resta 0,1):

Caragols (línia 10). Sonora
Vella (l. 9). Tancada
Llets (l. 22). Sorda
Blocs (l. 24). Oberta
Senzilla (l. 12). Sonora

a2) En aquest fragment, destria dues consonants fricatives labiodentals sonores (no pots destriar-ne més de dues o la pregunta quedarà invalidada; cada encert val 0,25; les respostes errònies no resten):

“Fou un any que l'Obra de Diccionari Català-Valencià-Balear ya inaugurar una exposició itinerant, i aquesta exposició itinerant, dintre la ruta prèviament convinguda pel senyor Moll –el qual també vaig conèixer la mateixa nit– i les respectives autoritats locals, arribaya a València” (línies 17-20).

b) Indica el temps, el mode, la persona i el nombre, i la forma d'infinitiu de les següents formes verbals,

extretes del text. [0,75 punts]

- Havia llegit (línia 2): Plusquamperfet, indicatiu, primera persona, singular. Infinitiu: “llegir”
- Seria (l. 11): Condicional, indicatiu, tercera persona, singular. Infinitiu: “ser / ésser”
- ~~Convinguda (l. 19): [No es corregeix]~~

Per a completar aquest exercici, cal dibuixar una taula com aquesta i respondre de manera oportuna on corresponga. Si en algun dels espais la resposta no és pertinent, indica-ho posant-hi una X.

	TEMPS	MODE	PERSONA	NOMBRE	INFINITIU
Havia llegit	plusquamperfet	indicatiu	primera	singular	llegir
Seria	condicional	indicatiu	tercera	singular	ésser / esser / ser
Convinguda [No es corregeix]					

(Recomanació per a puntuar: 0,075 punts per resposta correcta)

c) Indica a quins elements del text fan referència els mots subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [0,75 punts]

1. El text, ¡no cal dir-ho!, està escrit en castellà (línia 12)
2. ... del qual m'han parlat, a la família, potser amb excés (l. 6)
3. ... jo hi he anat una o dues vegades (l. 22)

1. “està escrit en castellà” / funció sintàctica: complement directe
2. “un home bo” / funció sintàctica: complement de règim verbal
3. “al local” / funció sintàctica: complement circumstancial de lloc

d) Digues el significat que adquireixen en el text aquestes paraules o posa'n un sinònim. [1 punt]

- Remota (l. 3)
- Voravia (l. 8)
- Autògraf (l. 11)
- Pregona (l. 12)
- Itinerant (l. 18)

-**Remota**: distant en el temps. Sinònims: “llunyana”, “distant”, etc.

-**Voravia**: part lateral de la via urbana destinada als vianants. Sinònims: “vorera”, “andana”, etc.

-**Autògraf**: text original escrit de la pròpia mà de l'autor/a. Sinònims: “escrit a mà”, “manuscrit”, etc.

-**Pregona**: que va al fons de les coses. Sinònims: “profund”, “intensa”, etc.

-**Itinerant**: que va d'un lloc a un altre. Sinònims: “mòbil”, “transportable”, etc.

(Recomanació per a puntuar: cada definició substancialment correcta o cada sinònim acceptable, 0,2 punts. Teniu en compte la contextualització en el text. Ateneu només la primera opció de l'examinand. Penalitzeu parcialment opcions contradictòries).

3. Expressió i reflexió crítica

Contesta les tres preguntes següents. Les preguntes (a) i (b) valen 1 punt cada una i la (c) val 2 punts. En la pregunta (a) tens dos opcions, tria'n una (a1 o a2) (Total 4 punts).

[L'EXCÉS O EL DEFECTE DE PARAULES ES PENALITZA PROPORCIONALMENT AL VALOR DE LA PREGUNTA; és a dir, per exemple, una resposta amb 60 paraules o amb 100 paraules en les preguntes d'1 punt s'ha de puntuar sobre entre 0 i 0,9. Apliqueu el mateix criteri de proporcionalitat en la pregunta c sobre les 150-180 paraules i els 2 punts]

a) Respon una de les dues qüestions amb un text de 70 a 90 paraules [1 punt]

- a1) El teatre català des del final de la Guerra Civil fins a l'aparició de les companyies independents. Esmenta almenys una companyia rellevant de teatre independent.

RESPOSTA OBERTA

Orientacions: Si l'examinand respon amb dos/tres característiques correctes del teatre català des del final de la Guerra Civil fins a l'aparició de les companyies independents, fins a 0,6 punts; si aporta el nom d'una companyia rellevant de teatre independent, 0,3 punts; si, a més, cita títols d'obres significatives o emblemàtiques, 0,1 punts. Els errors conceptuals, en general, no s'han d'usar com a factors penalitzants, a no ser que siguin marcadament exagerats.

- a2) Comenta quines són les característiques generals de l'obra *Diccionari per a ociosos*, de Joan Fuster, i determina'n el context literari (model, gènere, autors contemporanis).

RESPOSTA OBERTA

Orientacions: Resposta semioberta. Si l'examinand respon amb quatre/cinc característiques correctes de *Diccionari per a ociosos*, 0,2 punts per cada una. Si hi aporta exemples extrets del llibre, teniu-los en compte com a element incrementador per a la nota. Els errors conceptuals, en general, no s'han d'usar com a factors penalitzants, a no ser que siguin marcadament exagerats.

b) Llig aquest fragment: [1 punt]

Els teus llavis. La fruita. La magrana...
Àngel rebel, tot olor de gingebre.
Atrapa'm pels replecs d'aquesta febre.
Vine amb verdor de pluja. Sargantana

que em fuges pels cabells, sense frontera,
al bat del sol, ales d'ocell nocturn!
Serves per cor la Lluna o bé Saturn
i, als ulls, un tast de boira matinera.

Bruixa de dol, de Maria Mercè Marçal

Amb un text de 70 a 90 paraules, respon a les següents qüestions: a quin poema pertanyen aquests versos? Explica quins recursos expressius i literaris usa la poeta i amb quina finalitat. Insereix aquest fragment poètic en les característiques generals del poemari que el conté.

RESPOSTA OBERTA

Resposta semioberta. Títol del poema: "Bruixa de dol XII. Els teus llavis. La fruita. la magrana...". L'examinand descriurà les característiques del poemari en qüestió; i, per extensió, de la poètica de Maria Mercè Marçal. Orientacions per a la puntuació: Si diu el títol, 0,33 punts; per les característiques generals de l'obra que cite correctament, 0,11 per cada una, fins a 0,33; si cita correctament diverses característiques generals del poemari, 0,33.

c) Amb un text de 150 a 180 paraules, i prenent com a referent el text de Vicent Andrés Estellés amb què s'inicia la prova, on trobem una visió personal de les circumstàncies i impressions que li causaren la coneixença de Manuel Sanchis Guarner, elabora un text amb tipologies textuais semblants per a referir-te a algun esdeveniment personal teu real o inventat referit a una persona. [2 punts]

RESPOSTA OBERTA

Resposta semioberta. L'examinand redactarà un text amb elements descriptius, narratius i afectius on, a partir de la relació amb una determinada persona, expresse sentiments i records vinculats a aquest mateix personatge. Cal que la correcció se centre en els aspectes formals i no tant en la versemblança o no del que s'explique, que pot ser inventat. La correcció ha de tractar de no implicar-se avaluadorament en els judicis morals de l'examinand.